

Monitor Woonvormen Dementie

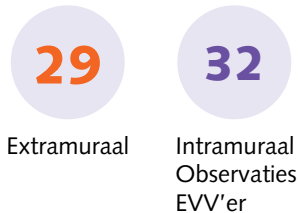
Activiteiten en hun betekenis voor mensen met dementie

Welke activiteiten ondernemen mensen met dementie en in hoeverre dragen deze bij aan hun zelfredzaamheid en een zinvolle daginvulling? Deze vraag is beantwoord binnen de zesde meting van de Monitor Woonvormen Dementie (2021-2023). De Monitor biedt inzicht in zorg en ondersteuning bij mensen met dementie in verschillende woonvormen en in wat helpt om deze zorg en ondersteuning zo goed mogelijk uit te kunnen voeren. Voor het eerst zijn alle woonvormen voor mensen met dementie onderzocht: van extramuraal (zorg en ondersteuning thuis) tot intramuraal (zorg met verblijf in een verpleeghuis).

Deelnemers

Mensen met dementie

Mantelzorgers

Zorgmedewerkers

Vrijwilligers

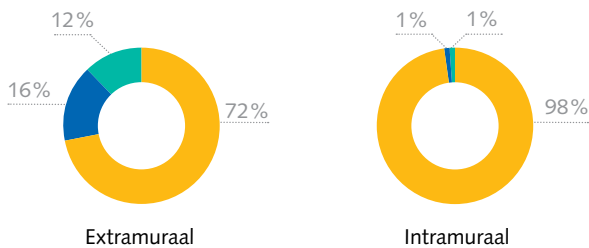

Zelfredzaamheid

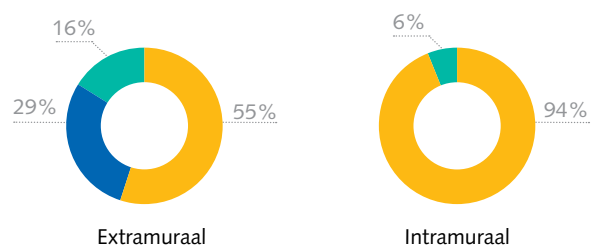
Om zelfstandig te kunnen zijn is het nodig dat iemand in staat is Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (ADL) zelf uit te voeren. Onder ADL vallen activiteiten als wassen, aan- en uitkleden, eten en drinken en toiletbezoek. Daarnaast zijn er ook complexere activiteiten als boodschappen doen, medicatie innemen, telefoneren en administratieve taken, die ook nodig zijn om zelfstandig te kunnen leven. Deze complexere activiteiten heten instrumentele Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (iADL). Dit zijn activiteiten die als eerste moeilijk worden voor mensen met dementie. Mantelzorgers is gevraagd in hoeverre mensen met dementie iADL en ADL activiteiten zelfstandig kunnen uitvoeren of voor een deel of helemaal afhankelijk zijn van hulp.

iADL

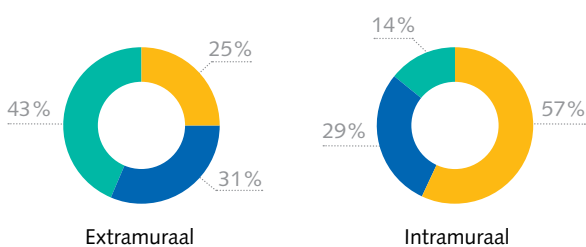
Koken

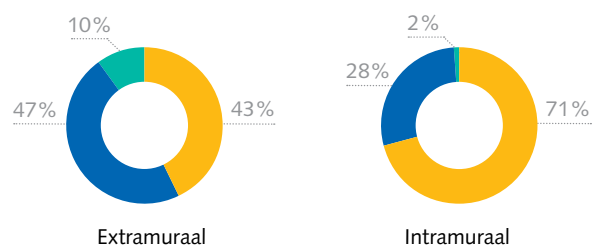
Boodschappen doen

Telefoneren

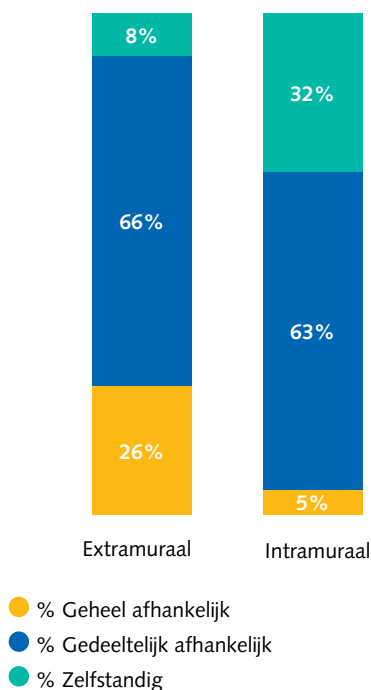
Zelf medicatie nemen

● % Geheel afhankelijk ● % Gedeeltelijk afhankelijk ● % Zelfstandig

Plezierige en ontspannende activiteiten

ADL

Ook voor mensen met dementie draagt het ondernemen van plezierige en ontspannende activiteiten bij aan een zinvolle daginvulling. Het zelf kunnen ondernemen van deze activiteiten wordt voor mensen met dementie wel steeds lastiger. Mensen met dementie, mantelzorgers en EVV'ers is gevraagd welke activiteiten mensen met dementie doen.

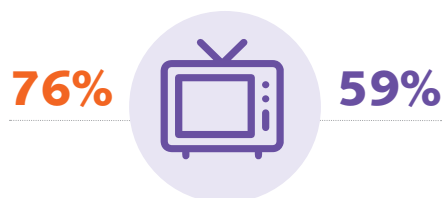

De bezigheden die de meeste mensen met dementie doen per type activiteit, volgens mensen met dementie (extramuraal) of via observatie van de EVV'er (intramuraal):

Fysieke activiteiten:
Wandelen

Ontspannende activiteiten:
Televisie kijken

Zelfzorgactiviteiten:
Naar de kapper gaan

Sociale activiteiten:
Bezoek ontvangen

● % Extramuraal ● % Intramuraal

Afhankelijk van waar iemand woont, zijn er verschillen in activiteiten die mensen met dementie doen. Intramuraal worden meer activiteiten georganiseerd en mensen met dementie ontvangen wat vaker bezoek dan extramuraal. Extramuraal zijn mensen juist meer bezig met individuele activiteiten en (helpen) bij het bereiden van eten en drinken.

Betekenisvolle activiteiten

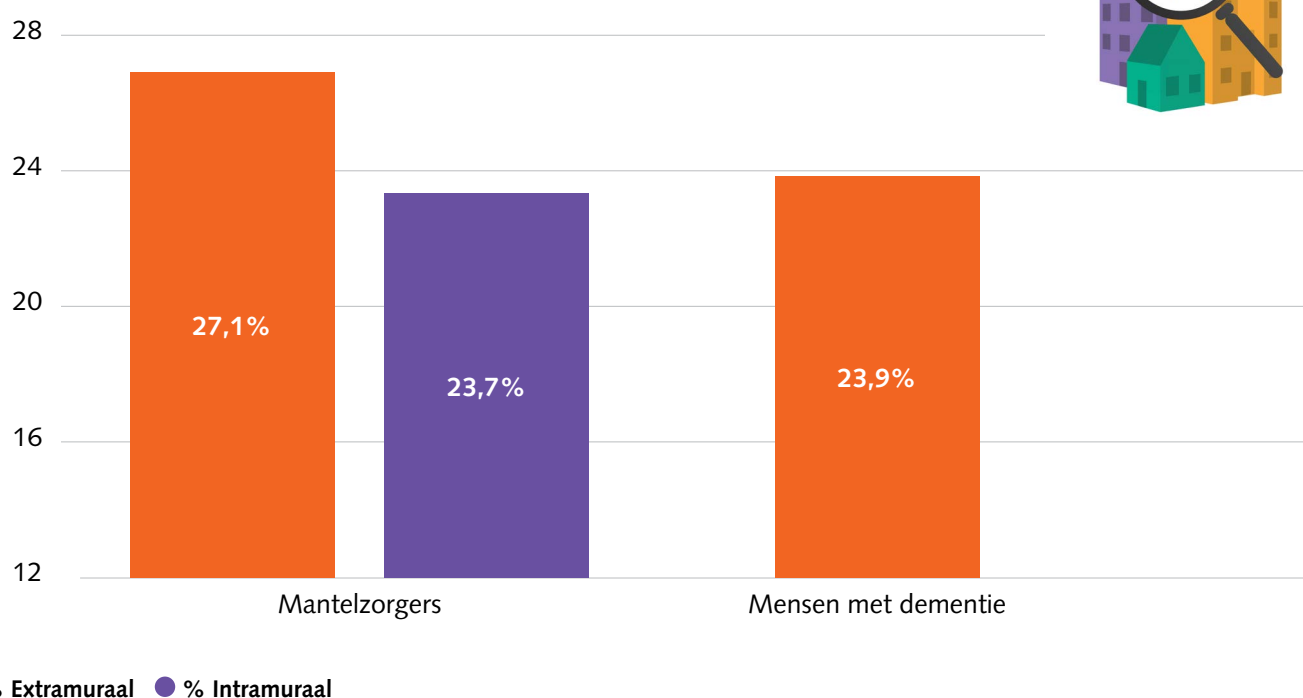
Activiteiten dragen vooral bij aan een zinvolle daginvulling als zij betekenisvol zijn voor degene die ze doet. Wat een **betekenisvolle activiteit** is, verschilt per persoon. De een vindt het belangrijk om zelfstandig te kunnen blijven koken, terwijl de ander het belangrijk vindt om creatief bezig te zijn door bijvoorbeeld te schilderen. Mensen met dementie, mantelzorgers en EVV'ers is gevraagd hoe vaak mensen met dementie activiteiten doen die betekenisvol voor hen zijn.

Ruim de helft van de **thuiswonende mensen met dementie** vindt dat zij vaak activiteiten doen die hen **plezier** geven, die zij **belangrijk** vinden en laten zien

wat voor persoon zij zijn. Maar meer dan driekwart van hen vindt dat ze weinig tot geen activiteiten doen waardoor zij het gevoel krijgen **ergens goed in te zijn**, waarbij zij **anderen helpen** of laten zien hoe **creatief** zij zijn.

Extramuraal vindt de helft van de **mantelzorgers** dat mensen met dementie vaak activiteiten doen die laten zien **wat voor persoon** iemand is en dat **anderen de activiteiten ook op prijs** stellen. Een veel groter deel, meer dan 70%, vindt dat mensen met dementie (bijna) nooit activiteiten doen die de **juiste uitdaging** bieden, of activiteiten waarbij zij **anderen helpen** of die laten zien hoe **creatief** iemand is.

Grafiek: Gemiddelde score deelname aan betekenisvolle activiteiten (12 = nooit; 48 = altijd)

Over het algemeen vinden mensen met dementie en mantelzorgers dat mensen met dementie activiteiten ondernemen die weinig betekenis voor hen hebben.

Impact van betekenisvolle activiteiten

Onderzocht is wat de invloed van betekenisvolle activiteiten is op het welzijn van mensen met dementie, mantelzorgers, zorgmedewerkers en vrijwilligers.

Mensen met dementie

Volgens mantelzorgers zijn mensen met dementie die **betekenisvolle activiteiten** doen, over het algemeen **minder eenzaam** en hebben een betere **kwaliteit van leven**. Hierbij maakt het niet uit hoe **zelfredzaam** men is.

Mantelzorgers

Het deelnemen van de persoon met dementie aan **betekenisvolle activiteiten** hangt niet samen met ervaren **mantelzorgbelasting** en hoe **lang men** de mantelzorg nog denkt te kunnen volhouden.

Zorgmedewerkers

Intramurale zorgmedewerkers die het **activiteitenaanbod** passend vinden voor mensen met dementie, ervaren over het algemeen minder **werkbelasting**. De hoeveelheid **werkstress** die zij ervaren hangt hier niet mee samen.

Vrijwilligers

Vrijwilligers van intramurale instellingen die het **activiteitenaanbod** passend vinden voor mensen met dementie, zijn over het algemeen meer **tevreden** over hun werk. De ervaren **belasting** hangt hier niet mee samen.

Conclusie

Als mensen met dementie betekenisvolle activiteiten kunnen ondernemen, leidt dit volgens mantelzorgers tot minder eenzaamheid en een betere kwaliteit van leven van hun naaste. Mensen met dementie zouden meer activiteiten kunnen doen die voor het betekenisvol zijn. Het organiseren en doen van activiteiten valt onder complexe activiteiten, waarvoor juist vaardigheden nodig zijn die als eerst achteruit gaan. Bijna alle mensen met dementie hebben hier hulp bij nodig van mantelzorgers of professionals. Activiteitenaanbod voor mensen met dementie, zowel thuis als in het verpleeghuis, is belangrijk. Om mensen vaker dingen te kunnen laten doen die voor hen van betekenis zijn, is het goed om na te gaan of de activiteiten die nu worden aangeboden goed aansluiten.

